

DEBRECZENI SZEMLE

IRODALMI, SZINHÁZI, ZENEI ÉS KÉPZŐMŰVÉSZETI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 12 korona.
Fél évre 6 „
Negyed évre 3 „
Vidéki előfizetők bélyegköltsége egész évre 2 K.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Simonffy-utca 1/c
földszint balra. (Piac felől 3-ik ajtó.)

Hirdetések feladhatók a varosi nyomdában Dózsa
György könyvelő kezeihez is.

LINOLEUM ÁRUHÁZ. LINOLEUM ÁRUHÁZ

PIAC-U. 58. sz. alá helyeztetett át

Haas Lipót

Linoleum, viaszosvászon s
gummiárú gyári raktára.

TELEFON 644.

Végh Gyula, szücsmester

Elsőrangú modern szücsárú vál-
lalata 000000000000000000000000
Kész árúknban a legnagyobb vá-
laszték. — Boák és karmantyuk
dusan felszerelt raktára 00000

Debreczenben, Szent Anna-utca 3. szám alatt

Fehértói Béla

elsőrangú és legolcsóbb
temetkezési intézete
Debreczen, Csapó-u. 4

*** Telefonszám 11—85. ***

HÖLGYEK FIGYELMÉBE!

Most nyílt meg Szent Anna-u. 3. sz. alatt
GOLDMARK budapesti kalapgyáros
debreczeni szalonja **MAROSSY GIZELLA**
vezetése alatt, ahol kizárólag raktára
van párizsi és bécsi eredeti modelleknek.

Modern és a legjobb
VILLAMOS
berendezések rendelje meg

FÖLDVÁRI-nál

üzleti telefon 168., gyári telefon 816. Tanuló felvétetik.

A tavaszi idő beálltával ajánlom
férfi-, fiu- és leányka gyermek-
ruháimat, mely óriási választék-
ban van raktáron.

NEUMANN M.

cs. és kir. udvari és kamarai szállító

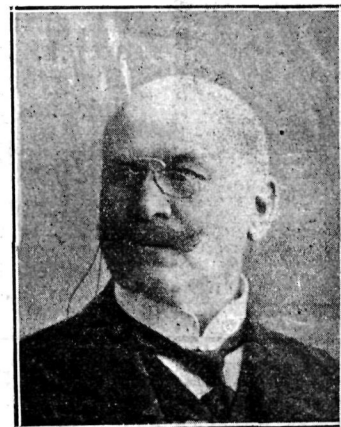
DEBRECZEN, Piac-u. 51. (Főpostával
szemben.)

Orvosságot és vegyvizsgálatot
PONTOSAN KÉSZIT VVVVVV

Dr. SZELÉNYI, Piac-utca 30.
KOSSUTH-PATIKA. VVVVVVV

Dr. LISZT NÁNDOR orvos

Lakását **DEÁK FERENC-UTCA**
10-İK SZÁM alá helyezte át.

MÁJERSZKY MIHÁLY

a Debreczeni Villamos Vasut Részvénytársaság igazgatója

Gazdák Sütődéje Részvénytársaság.

Böszörményi-ut 15. szám. Telefon szám 924.

Kenyér, kifli, szemle s egyéb süteményei a legolcsóbbak, legkifogástalanabbak és legtáplálóbbak. ::

Pontos és gyors szállítás házakhoz is. ==

KEZTYÜK, KÖTSZEREK,
BETEGÁPOLÁSI CIKKEK LEG-
NAGYOBB VÁLASZTÉKBAN:

Schön Sándor

kesztyű, kötszer- és orvosi
műszerei tárában

Piacz-utca 26. sz. előtti barakból áthelyezett Piac-
és Csapó-utca sarkán lévő volt Kálnai-féle üzlet-
helyiségbe a BIKÁ-SZÁLLODÁVAL szemben: ++++

MATTONI-FÉLE

GISSHÜBLER

TERMÉSZETES ÉGVÉNYES
SAVANYUVIZ.

NŐI FÉRFI ÉS GYERMEKCIPŐK, KALAP
ÉS URI DIVAT UJDONSÁGOK nagy választékban

GLÜCK EDE

cipő és uri divat ujjannan berendezett nagy áruházában
Debreczen, Piac-u. 22. Kossuth-u. sarkán.
OLCSÓ SZABOTT ÁRAK. TELEFON 602.

Gyógyárúk, vegyszerek,
gummiárúk, kötszerek,
gazdasági és állatgyógyászati cikkek
nagy raktára a

Központi Drogéria

DEBRECZEN,

Piac-utca, Városház-épület.

Angol és francia illatszer
»» különlegességek. ««

MIHALOVITS JENŐ

GYÓGYSZERTÁRA ÉS GYÓGYSZERÉSZETI MŰ-
LABORÁTORIUMA A „KIGYÓHOZ”.

A bel- és külföldi gyógyszer-
különlegességek,
— hasonszerű
gyógyszerek, kötszerek,
szépitőszerek — leg-
nagyobb raktárai a
Debreczen és vi-
... dékére. ...

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 31. SZ.

VÁROSHÁZZAL SZEMBEN.

ALFÖLDI TAKARÉKPÉNZTÁR DEBRECZENBEN.

Piac-utca 16. szám, saját palota.

Alapítke 2.400.000 K. Tartalékok: 1.400.000 K. Betét-
állomány nyolcmillió korona.

Érdekközösségben a Pesti magyar kereskedelmi bankkal.

Üzletágai: Takarékbetétek, csekszámlák. Váltószámítás, törlesztéses és
jelzálogkölcsönök. Értékpapírok vétele és eladása, tőzsdei megbízások, hitel-
levelek bel- és külföldre. Előleg értékpapírokra és árukra. Saját áruktár,
Safe-deposit (magánletét pénztár).

Affiliált intézetei: Kabai takarékpénztár r.-t., Nádudvari takarékpénztár
r.-t., Hajdunánási gazdasági bank r.-t., Fióktelep Vámospercs.

TÖRLEY

TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

A LEGELEGÁNSABB

zacco és zsakett öltönyök, felöltők, doublé át-
meneti kabátok, szalon, smoking és frakkülön-
legességek, ugyszintén sikkes egyenruhák készülnek

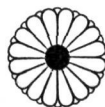
PRELOVSZKY ANDRÁS

polgári és katonai egyenruha uri szabónál 0000

DEBRECZEN, KOSSUTH-UTCZA 4. SZÁM.

Donogán és Somossy

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Menyasszonyi kelengye. Kész fehér-
nemű. Női divat és szőnyeg áruház.

Szabott árak. — Előzékeny kiszolgálás.

Ujruhaüzlet! Szolid, szabott árak

TAVASZI IDÉNYRE

legelegánsabb, divatos

férfi-, fiu- és gyermeköltönyök,
átmeneti kabátok, tavaszi
felöltő különlegességek leg-
olcsóbban

Balázs Jenő

férfi-, fiu és gyermekruha
áruházában szereshető be

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 61-İK SZÁM,

Közgazdasági Bank mellett. Megyei telefon 6—28. sz.

Mérték után megrendelt ruhák kiváló gonddal rö-
vid idő alatt elkészítettnek. — Vidéki megrende-
lések gyorsan és pontosan elintéztetnek. 0000000

Májusi hangok.

Nem a reménykedés, sejtelmes vágyakozások, hanem az igazi megújulás, csupa életöröm hónapja ismét elkövetkezett ránk. A munkásság, a maga szociálist-politikai agitálásában egyetlen ünneppé avatta e hó első napját, mely olyan formán helyezkedik el a népjogok kivívásáért folytatott küzdelmek világkrónikájában, mint a magyar szabadságharc történetében március 15-ike, mint a hivatalos Magyarország április 11-kéje.

Most a katolikus világ hivatalos ünnepe is igazán ünnepévé avatta volna ezt a szép napot, mely azonban épen olyan kevésbé volt ünnepi az idén, mint a március 15-ike, amelynek vérszegénységéről szinte egyöntetűleg s egyhangulag kellett kiállítani a bizonyítványt a magyar nemzet minden rangu és rendű honfijának, darabontjának egyaránt.

Nem volt a csütörtökre virradó éjszaka sem olyan zenétől hangos, mint más években szokott lenni. Didergős fagyos május elsejékre emlékszünk, amikor Magyary Imre és szép emléké Rácz Károly fiainak ugyancsak meggémberedett a kezük, annyi nóta járta, annyi kis leány hallgatta.

Valami csöndes apathiába merült az egész ország a nagy rettegések után. Egy fél év óta kísért a háború réme s talán már bele is vágta vércse karmait mire e sorok megjelennek a szép, deli magyar legényekbe. Akik mennek csöndes megadással, de a lelkesedés minden legkisebb megnyilvánulása nélkül.

Bezzeg más a hangulat csak Wienben is, nem is szólva a harci kedvtől izzó Montenegróról s a vérontásra mindig kész szerbekről.

Nagyon elszomorító perspektívát nyújtott ez az elmúlt félév. Csak most láttuk, hogy a kényelmében zavartalanul ülő magyarság mennyire nem volt elkészülve semmi téren egy alaposabb megrázkódásra.

Valamikor életünket, vérünket, anyagi javainkat büszkén helyeztük el a haza oltárán, később már a vitam et sanguinem sed avenam non idejében gondolkodóba estünk az anyagiakat illetőleg, de azért a magyar vitéségünkön nem hagyott a rozsdá semmit. Most már egyformán remeg az ország minden tekintetben, véreért, pénzeért egyaránt. Pedig azt mondják illetékesek, hogy a monarchia külkereskedelmének s általában gazdasági viszonyainak nagy kártevése rejlik a Nikita kis király okvetetlenkedése mellett.

De hát manapság csakugyan örülünk, hogy élünk. S egyaránt kétségbeejtő ugy a kilátásba helyezett véráldozat, mint ama szomorú tény, hogy az értékpapirjaink napról-napra esnek.

Soha ennél a mainál sivárabb korszakot még csak el sem gondolhatott a magyar nemzet krónikaírója. Vajjon lehet-e más a mi közéletünk, mint amilyen, vajjon a pénz és önönmagunknak imádata állhatott-e magasabb fokon valaha, mint ma. Ebben a tülekedő, egymásra irigykedő, szeretetlen korszakban?

Szinte mindenféle ünnep kimegy ma már a divaltból, amelyet ezelőtt valamely nagy korszakos esz nék évfordulójaként ünnepeltek eleinte.

Igazán mondjuk, hogy az ezideinél lelketlenebb, szintelenebb májusa talán soha sem volt a nemzetnek.

Krónikás.

SAISON.

Hangok Firenzéből.

A Debreczeni Szemle számára írta: UJFALUSSY AMADIL.

(Folytatás.)

Ilyen, sőt még hatásosabb saroklámpáival három homlokzattal, a Strozzi palota, valamint a Pitti is. Ez a szintén külön-külön terméskövekből álló, sima, széles falfelületekkel, egyszerű nagyságával, sziklaszilárdságával ható épület, kincses képtárnak szentélye. Általánosan ismert, nagyhirű festményeket látunk ott viszont, Murillo Mariáját a göndör Jézussal. Aztán a haloványszelid, Granducca Madonnát, meg a della Sediát, kissé profán kivitelben, római szép nőt ábrázolóan, azonképpen Raffael-től. Ott van Tizián La Bellája is, meg a vöröshaju Magdolna és Salvator Rózának, hihetetlen gondtal festett egynéhány csataképe, sok más drága festmény társaságában. Csodálatos mennyire megtartják élénkségüket a régi mesterek színei, mennyire nem érinti őket az idő vasfoga. De különösen a velencei iskola képei elevenek, a florenziek inkább a formára helyeztek súlyt.

De legjobban szeretem talán a Del Sartó Mária-ját, a delle Harpie-t. Arcában élet, gyengédség, valami ritkabájos nőiesség, vonzó van. Bámulom a Medeci Venust is, a nemes, de puha vonalokkal, gyönyörű profillal, kecses testtartással a Medeci gyűjteményből keletkezett Galleria degli Uffizi-ban, gazdagságra s értékre a világ leggazdagabb képcsarnokában, amit meglepő hosszú folyosó köt össze a Pittivel. Csupa kép s kép között keresztül megy az ember a Ponte Vecchio is, amelyen hajdan a Benevenuto Cellini ötvösboltja állott.

Portyázó gondolataim akkora erővel ragadtak vissza a multba, amint tova haladtam a régi hidra épült üzletek tetején, mintha nem is a ma szülöttje lettem volna. A hatalmas pápák és az ékköves, kősöntyüs szertartásos Medeci asszonyok, kevély urak, meg az ecset, véső hiresei mind megelevenedtek körülöttem. Csak éppen, hogy meg nem szóltak s ki nem léptek a rámabilíncsből kedvemért, olyan híven visszaképzelttem magamat, a fűtök ragyogó hajdanjába. De röpké volt az álom! Mihamar visszafoglalt magának a zsarnok jelen. Tudatára kellett ébrednem, hogy egy új idő hétköznapi emberfia vagyok, pusztá érdeklődő, ha még olyan lelkes is.

Ezredekre szóló gyűjtemények, kép és szoborkincsek a föld összes pénzén még egyszer meg nem szerezhető tárháza az Uffizi galleria. Sem országok fejedelmei, sem vagyonszerzők, Vanderviltek hozzá nem juthatnak a Tizián urbinói Venusához, sem a Boticelli csupabáj, Megnificat című, ünnepes áhítatot sugárzó Madonnaképhez, sem a többihez, amely kizárólagosság, megvásárolhatatlanság még fokozottabb becsét kölcsönöz megannyinak.

Felejthetetlen benyomást gyakorol a Palazzo Vecchio is, a hajdani köztársaság, majd Cosimo Medeci székespalotája. Nagyobbóra Arnulfo Cambio, a leghíresebb építőmesterek egyikének műve. A magas pártázatból kiemelkedő szegletes, keskeny torony, karcsun nyulik bele a kékséges olasz égbe. Udvara valóságos költemény, a Veroccenio-féle szobrok kuttal: a fiú a hallal.

E palota előtt vetették máglyára Savonorollát ezen a téren, a Piazza della Signorián, mely régtől

fogvást a város központja, a köztársaság valóságos fóruma volt, van a régi Loggia dei Lanzi is. Nyitott csarnok remekművekkel, többek között a Benevenuto Cellini bronz Perseusával, Donatellonak Juditjával-Holofernesével. Ezek nemcsak a fölfogással, de a kidolgozással is hatnak, míg ellenben a Palazzo Vecchio előtt a Hercules Bandinellitől, Michelangelo versenytársától, vaskosságával, magasságával tűnik inkább föl.

A kívül fekete-fehér márványos falfelülettel diszes és olaszgót stílusban tartott magas, sudar székesegyház, melynek kupoláját oldaltámasz nélkül nyolc pillér hordja, mint sok egyéb Firenzében, rendkívül való meglepődést váltott ki belőlem. Jónéhány templomban gyönyörködtem már, ám tüstént ez foglalta el az első helyet lelkesedésemben. Csupa nemes, fenkolt vonal és bensőség, jóllehet gögös egyszerűség is csaknem ellentéte a Szent Péter székesegyháznak Rómában. Ugy mondják, a leg-hatalmasabb templom ez. Méretei valóban fölemelők, de szerintem tulságosan pazar ahhoz, hogy kellőképpen megihlessen, mert sok minden köti le a szemet. A Michellangeló márvány Pietája, ez a hab-szerű csapadék csudamű azonban a szívemig hatott az egyik mellékkápolnában.

(Folytatom.)

A DAL.

A Debreczeni Szemle számára írta: Baáry Elemér.

*Édes akkor dalba fogni,
Hogy ha köny akar omolni,
Vidor hangok visszaüzik,
Egy a más után eltűnik.*

*Óh, de hogyha úgy orozva
Füledbe jut régi nóta,
Tán egy része, tán egy hangja —
Oda van a dal hatalma!*

*Nem használhatsz semmit óvul,
Fájó könycsepp csak kicsordul,
S olyan hangos a szív jajja,
Amint azt a dal siratja!*

Az unoka.

A „Debreczeni Szemle“ számára írta: Szabóné Nogáll J.

Nagymama, a szanatorium téli kertjében kosizgatva, egy fiatal emberrel találkozott. Az elegáns, sápadt arcú idegen kitért a kerekesszék előtt s mialatt tiszteletteljesen megemelte a kalapját, rávetette a tekintetét.

Nagymama visszanézett rá, — mindig szeretle tudni, hogy micsoda figurája van annak, aki neki köszön — és meglátván e szép, sötét kék szemeket, megrebbent. Ilyen szempártl ő csak egyet látott még az életben s annak, aki e másolattal dicsekedik, okvetlenül összeköttetésben kell állania az eredetivel.

Addig hajszolta az ápolónőjét, az unokalányát, míg azok szerencsésen végére jártak mindennek és megszerezték azokat az adatokat, melyek ilyen helyen megszerezhetők. Az idegent Péterházy Dezsőnek hívják, a fővárosból való, állam-hivatalnok, harminceöt éves és idegbajos. A hónap végeig marad s akkor már gyógyultan távozik erről a helyről.

Nagymama egész éjjel nem aludt. Az idegen jogosan viselte azokat a szép családi szem-

ket. Péterházy, gondolta ő mindjárt, hogy Péterházy. S az időt számítva unokája lehet annak, aki-nek a nevét bizonyos események után soha sem ej-zették ki a nagymama házában s akire nagymama ennek folytán holtig emlékezett.

Egy báléji álom volt az egész. De a régi emberek mindent nagyobbnak, többnek láttak, mint mi. A régi lányoknak nem voltak lenge báli ruháik és lenge viszonyaik, egy pillantásnak, egy kézszorítás-nak, egy félénk szónak az emléket épen olyan soká megőrizték, mint azt a pucoros ciccet, melyben először báloztak s melyből ruhácska még a lípegő unokának is jutott.

Nagymama csak egyszer találkozott az öcegebb Péterházyval. Kevermesen a „Báránkához“ címzett fogadó előtt. És belenézett a kék szeméibe — isten tudja hogy, pedig az akkor nem illett ám! — abban a percben, mikor kilépett a kosárból...

Igen, a kosárból. Ez nem tollhiba és nem hibás szedés, hanem igazi neve annak az alkalmatosság-nak, mely nagymamát akkor a Báránka elé szállította. Kevermesen nem volt gummikerékű, de üveges batár sem járt, pedig volt a nagymama szinjében. Hiába fogták volna elé a négy tűzes feketét, még azokkal is elmerült volna a piacon, a templom előtt. Azon a hig habarcsón akkoriban nem járt kerekcs jármű csak kettévágott csónak, mely félig a vízi sportok s félig a közlekedés eszközei közé tartozott, továbbá ruhás kosár, mely némileg a kormányozható léghajó sikereire vágyott. Amazon a gyermekeket hordták iskolába, emezekben a bálkirálynőket s a mamákat a Báránka elé. Erős rudakra fűzve himbálózott ez a jármű minden fiú s a kocsis vállán, mialatt nagymama, fehér pucorokkal telehintett rózsaszínű cicruhában, kivágott, szalagos sarkatlan cipőcskéekkel, birsalmalevél göndörített hajjal, a nyakában szalagra fűzött keresztrel és bodros szegélyű keztyűvel a bálba tartott.

A Báránka kapujában állott az a kék szemű legény. A széles vállu, a karsu, a csinos bokájú, aki egy ügyes penderítésre kiemelte fészkeből a kis bálkirálynőt, de még a mamát is és eközben meg sem izzadt, még csak nem is nyögött.

Aztán táncoltak polkát, mazurt, laugaust, olykor sóhajtottak és elmondták, hogy meleg van s a bál gyönyörű. Éjfélkor az adorateur kávét ajánlott fel két fánkkal. És ugy esett, hogy nagymama az egyik fánkot megette, mert éhes volt, hiszen a ruha-derék tiszteletére két napig böjtölt már, de a másik fánk eltűnt nyomtalanul. Nyomtalanul mindenkinek, csak neki nem. Ő megtalálta a nyomát később is sokszor a ridicuelje fehér selyem bélésén s miután az emlékül eltett fánkot a mama utközben szintén megette, — pedig ő nem is böjtölt, de mindig is ilyen volt — a kis bálkirálynő azulán a sok, sok évek át erre a foltra szoritotta az ajkát, erre hullatta a könnyeit...

Más nem történt. A kék szemű legény soha sem tért többet vissza. A bálon tul egy egész világ választotta el őket egymástól. A lány gazdag volt s a fiú szegény... Akkoriban, abban a mesés korban, mikor a nagymamák éltek, arany-sárkányok örködték a küszöbön s ezt a sárkányt nem volt szabad legyőzni egyetlen leventének sem — becsületből...

Aztán mult az idő. Nagymama férjhez ment s kelengyéjének kincsei között elvitte a kis foltos ridiculet. Jöttek a házi gondok, a gyermekek s nagymama egész héten át nem ért rá a kék szemekre gondolni. De a vasárnap ezé volt. Leborult a családi

templom-szék párnás térdeplőjére s úgy imádkozott erőért, kegyelemért, hogy azokat a kék szemeket végre elfeledje...

Harminc esztendeig imádkozott érte. Akkorra megnőttek gyermekei, meghalt a rangos, gazdag férje s nagymama azt mondta, hogy ezentul csak a szegényekért, a betegekért, a rabokért s az árvákért imádkozik, mert azért a másikért imádkozni, ime harminc esztendeig is, hiába imádkozott.

Emlékezett, hitt, szeretett és remélt. A jó isten maga is szépen segítette. Sikerült néhány jószándéku vőnek adni a lányait, akik csakhamar nyakára is hágtak az arany-sárkánynak. Mire nagymamának már csak egy férjhezadni való unokája maradt, csak igen csekély vagyonkából éltek s nagymama végre bizhatott benne, hogy ezt a unokalányt nem fogják elhagyni becsületből... Mehet szegényhez is. Nagymama babonásan ragaszkodott ahhoz, hogy jó férjek csakis a szegények közt lehetnek.

És mikor megtudta, hogy ez a Péterházy is szegény — ami elképzelhető is, hiszen a nagyapja nem tudott gazdagon házasodni — nem nyugodott addig, míg meg nem ismerte, magához nem szoktatta s el nem küldte a zeneterembe duettet énekelni az ő leányunokájával.

A fiatalok énekeltek, olykor elhallgattak, a kezük összeért, a tekintetük egymásba mélyedt, a fiatal ember hosszan, forrón megcsókolta a leány nyakát. Bár az érzelmek kifejezésére ők modernebb eszközöket választottak, mint amilyen volt egykor a sóhaj, a langaus, a fánk, abban az egyben ők is megegyeztek, hogy nagyon meleg van s gyönyörű a világ.

Nagymama meglátta a kis vörös foltot az Olgá nyakán s bár sokkal jobban szeretette volna, ha a fánk nyomát látná a ridiculeön, de hát bele-törődött már a változott izésekbe s nem szólt.

Különbén is sokkal nagyobb volt az öröme, mint hogy szólhatott volna. Csak magához kérte a legifjabb Péterházyt és kiküldte Olgát a szobából. Hogy ne unatkozzék, a kezébe nyomott egy Pálffy Albert-regényt.

Ő pedig két anya s egy szerelmes lány minden sejtelmével várta a leánykérést.

A legifjabb Péterházy készséggel nyilatkozott. Szereti Olgát s nőül akarja venni. De miután becsületes ember...

Nagymamának nyilallott a szíve. Isten bocsássa meg, de gyűlölte a becsületet. Mennyi jónak az elrontója! S ezért sietett még csirájában elfojtani a gyanuját és ragyogó szemekkel integetett, hogy már nincs, nincs. Semmi sincs, ami a becsületet visszariasztaná.

Péterházy azonban komolyan beszélt tovább. Elmondta, hogy ő vagyontalan ember, becsületes és nem akarja kitenni a feleségét nélkülözésnek. Nemcsak a kenyérre gondol, mert hiszen azt épen meg tudja keresni egy férfi. De mi minden van még azonkívül! A társas élet, fürdőzés, meglepetések, szórakozás. Ő tudja, hogy mivel tartozik egy nőnek s mi az, amit elő kell teremnie s amit nem vesztegethet el könnyelműen. Szóval, mielőtt Olgának nyilatkozna, tudni szeretné illetékes ajkáról, hogy mennyi a *hozi* és mennyi a *kapi*...

Nagymama úgy nézett rá, mint egy riadt madár. Nem értette ugyan e két közkedvelt szót — nem volt ő jártas a zsurok tolvajnyelvében, — de hogy valami baj van, sejtette, mert hiszen megint nagyon magyarázták a becsületet...

Nem bírt szólni s ezért a kékszemű unoka

tovább magyarázta az állapotot. Bővebben kifejtette, hogy a hozományról és az apanageról lenne szó...

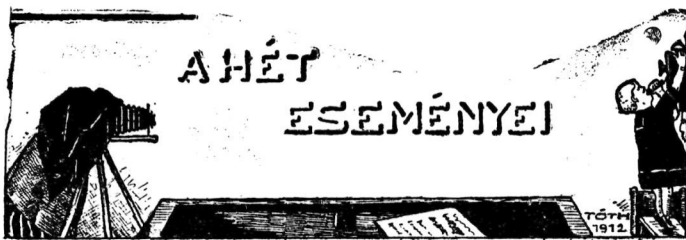
A tárgyba belemelegedett, magyarázott, bizonyított. A hangja csengett, csattogott, szurt, vágott és szavai alatt mindegyre mélyebbre, mélyebbre hajlott a csipkés fejkötő. Végre egy rövid sóhaj. Nagymama elájult.

GYILKOL...

*Gyilkol a mámor, ami megejt,
Ha ajkad vérét szivhatom,
Egy lángtengert ölelek átál,
Amikor átfog két karom.*

*De ha tudnám, hogy karjaid közt
Az utolsó perc, amit élek,
Én még akkor is csókolnálak,
Én még akkor is ölelnélek.*

Zéta.

(!) **Majálisra készülnek** itt is, ott is. Örömmel hirtelnek a lapok a tervbe vett cécókat, de ugyanezen híreket olvasva, sokaknak elborul az arca, réven nagyon-nagyon szomorú sejtelmeknek. Hátha a szupercsárdásban fáradhatlan fiatalság, mire ezek a dátumok esedékesek lesznek, másutt járja a táncot. Nem piros arcú leányokkal, hanem piros vérre szomjas ellenfelekkel, akik Európa több évtizedes békéjét, kényelmes nyugalmát minden áron meg fogják zavarni?! És nem orgonavirágok, gyöngyvirágok illata kavargoz az orrunk előtt, hanem a döglétes pusztlás atmoszférája. És ki tudja, hány hófehér, rózsaszínű és világoskék leányruhát kell majd feketével felcserélni?!...

*

× **Oláh Gábor ösmeretlen.** Előre is kijelentjük, hogy annak az Oláh Gábor címére küldött levélnek, a „*Cimzett ismerellen*“ jelzéssel visszaküldött levélnek a dolgában nem a m. kir. posta a hibás. A posta nem distinguálhat cím és cím között, a levélhordó nem helyezkedhetik irodalomtörténeti alapra. Hanem a bejelentő-hivatalban már nem idegbontó munkában kimerült postai szolgák vannak alkalmazva, hanem olyanok, akiket ha cserben hagy az adminisztráció pontossága, hát egyéb ismeretüket is igénybe kell venni, nem csak *fiók-rendszerbeli* tudásaikat. Teszem azt, a nyomtatott betűt is olvasniok kell tudni s néha-napján, ha kvaterkázás közben is, de némi ujságot is csak el kell olvasniok s tudniok kell azt, hogy a debreczeni Oláhok közt van egy, aki, bár tulságosan szerény, mindennapi életet él, néha beszéltet magáról. Mikor teszem azt, beteg volt, minden ujságban sürjen szerepelt a neve. Szindarabjait adták a színházban, valamennyi, talán 10 darab könyvről legalább egyszer Debreczen mind a 20 lapja (mert összeviszsa van ennyi s olyikat naponta 10,000 példányban is nyomják) megemlékezett róla. Persze vesztére a kollégiumi könyvtár könyvtárnokának. Oda pedig nem csak a bejelentő írnokai, de fogalmazói,

kapitányai se járnak. Istenem, hát hogy élnek, mit csinálnak szabad óráikban ezek az emberek Debreczenben, hogy Oláh Gábort jobban ismerik Budapesten, mint nálunk?! Ebből a tényből látszik csak, hogy mit ér a mi közigazgatásunk u. n. segédhivatali személyzete ma még, mikor civisek által beprotezsált csizlikékből, tönkrement gubásokból stb. áll. A gombkötés, gubacsapás, pártakészítés, timárság kiment a divatból, csak a gubások, élheterlen csizmadiák maradtak meg olyan hivatalnokoknak, akiknek a hivatalhoz nagyon kevés ésszel szolgált a földöntuli hatalom.

*

+ **Fertálykor.** Elmult tehát a költözködések ideje is, melyeknek emlékét azonban még sokáig fogják lelkünkben megtartani, mind azok a kalamitások, amelyek a hurcolkodással, ezzel a nyomorúságos ténykedéssel elkerülhetlenül összeköttetésben állanak. Törött lábu butorok, tönkre silányított tükrök és képek még sokáig fognak igazat adni, hogy boldog halandó az, aki nem költözik, aki saját házában lakik. Az idén azonban a háziurak öröme sem volt teljes. Még mindig rengeteg lakás áll üresen. Ennek oka a Debreczenben nagyvárosiasan fellendült építkezés és az általános nimoléság. Mindenki kisebb lakásba húzódik, albérletekkel spekulál stb. Így azután az utóbbi napokban rengeteg szomorú arcu felebarátunk járkált nagy busan az utcán s pihent holtrahajszoltan a kávéházban. Ezek a szomorú emberek, ha nem háboruhoz közel álló hadköteles tartalékosok voltak, akkor minden bizonnyal költöztek.

*

— **A Times,** a nagy világ-ujság, a mi pénzünk szerint 5 fillérrel leszállította lappéldányainak árát. Olyan formán hat ez a hír, mintha 6 fillérért árulná Nagy Árpád trafikja a Kuba-szivart. Korszakok jöttek, korszakok mentek, de a Times nem engedett a mondjuk 15 filléres árból, mert úgy tartotta, hogy ami neki 15 fillérbe kerül, nem adhatja 10-ért. Nem úgy, mint a mi magyar lapjaink, akik ezelőtt vasárnaponként 10 fillérért egész kötetrevaló papiroost adtak s a hirdetések forszírozásával igyekeztek behozni, amit elveszítettek az irodalmon, publicisztikán, riport költségeken. De az anyagosság, a nagy üzleti konkurrencia megtörte a Timest is. A nagy világglap is beadta a derekát, mint mindenki és minden, akinek és aminek dereka van ebben a mai, tekintélyeket, hagyományokat nem ismerő világban.

*

+ **120,000 halott.** A műveltség századában, mikor évről-évre annyi zseniális lélek foglalkozik a lefegyverzés gondolatával a békekonferenciákon, mikor már századrésznnyire sem kötelező a párbaj, mint csak 20—25 évvel, a mostan mult században, mikor a differenciált lélek ideggörcsöket kap egy rémes mozdíráma láttára, mikor örülteként zárnak be azt, aki az ököljog jogosultságát dicsőiténé, 120,000 halottja van a végét vonagló balkáni háborunak. És még művelt, modern kornak szeretjük hirdetni a századot, mely nem ösmer durva önkényt, önbíráskodást. A legutóbbi háborus hírek között — nemzetközi politika ide, osztrák-magyar érdek oda még legjobban, — Szkutari elestének kell örvidenünk. Mert holt bizonyos, hogy az utolsó tessék-lássék ostrom csak a Nikita fantáziájában él s hogy Szkutarit feladták. Így legalább a véráldozattól megmenekült a háboru 12-ik órája.

*

— *Ha nő vagy férfi* olcsón akar öltözködni: szöveteit Fischer Adolf és fia (Piac-u. 61.) czégnél szerezze be.

*

— *Löbl Gyula és Társa* látszerész és fényképészeti szaküzlete Piac-u. 63. szám. Telefon szám 869.

Apollo mozgósínház.

Igazgató Deési Alfréd.

Hétfőn:

Szenzációs új műsor! Rendes árak!

↔ **Kedvezményes jegyek érvényesek!** ↔

Megnyilt

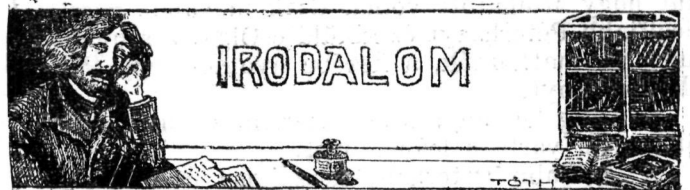
Komlós Géza

női- és leányfelöltők áruháza

Debreczen, Piac-u. 52.

(Az új megyeháza mellett.)

Kosztümök, bluzok, pongyolák, női és gyermekfelöltők remek, nagy választékban.

Városi muzeumunk évkönyve.

Zoltai Lajos, a debreczeni városi muzeum kiváló, tudós muzeumőre most adta ki a muzeum évkönyvét, melyet az ő ismert szerénységével *Jelentésnek* címez.

Az évkönyv csodálatos tömörséggel, valósággal mintaszerű a sűrítettsége, a városi muzeum 1912. évről számol be. Mindenről, ami a muzeummal kapcsolatos. Egyetlen hajszálnyi eseményt sem hagy figyelmen kívül. Az évkönyv minden sora a muzeum hatalmas fellendüléséről, fejlődéséről tesz bizonyosságot s ebben a legnagyobb része van eme kulturális városi intézményünk vezetőjének Zoltai Lajosnak, aki farsztó utakon végzi a kulatásokat, s ha tudomására jut valamely ritkaság, valósággal kibeszéli a muzeum számára, ha másképen nem, legalább is letétképen.

Persze, hogy panasz nélkül sem marad az évi jelentés, most is erőlyesen sürgeti a Kulturpalota létesítését. Igazán csodálatos, hogy a város vezetősége miért patópáloskodik a kulturház dolgaiban, melyre muzeumunk, a Csokonai-kör ereklvetyára stb. érdekében igazán égető szükségünk van.

Külön fejezet szól a muzeum gyarapodásáról, mely emelkedett tendenciájú. Különösen könyv-, kézirat-, érem-tára gyarapodik kedvező mértékben. A legnagyobb gyarapodást azonban a néprajzítár érte el. Az ajándékozók nevét felsorolja ezután a kimutatás s ebből az látszik, hogy a közönségnek — igen helyesen — egyre nő a muzeum iránti érdeklődése. Sokan érdekes festményeket is ajándékoztak a képtár számára.

Beszámol ezután az ásatások eredményéről s végül a számadásokat hozza nyilvánosságra. A muzeum látogatottsága is egyre kedvezőbb, 100 napon 6500 látogatója volt a muzeumnak.

Az évkönyv irodalmi részében Zoltai a Macs pusztá történetét írja meg az Árpádkortól kezdve mindmáig összefüggésben az ott végzett ásatásokkal, melyek az egykori templom és temető maradványait napvilágra hozták. Ugyancsak nagyon értékes dr. Ecsedi István közleménye a *Hortobágyi pásztorvilág*-ról.

Az évkönyvet a muzeumigazgatóság kérelme zárja be a közönséghez, melyben felhívják a debrecenieket, hogy a reájuk maradt, vagy véletlenül, földmunkálatoknál talált és találandó régiségeket, műveltségtörténeti tárgyakat, továbbá azokat a háztartásbeli eszközöket, szerszámokat, műveket, népviseleti holmikat, amelyek a kézműipar körébe tartoznak s a kézi ügyességnek, népies izlésnek jellemző tulajdonságaival bírnak, de amelyek a gyárilap és divat nyomása következtében használatból már kimentek: a jelen és jövő fundamentumát alkotó múlt iránt való kegyeletből, e városhoz való ragaszkodásuk jeléül ne sajnálják Debreczen város muzeumának akár ajándék- vagy leletképen, akár megvételre felajánlani.

*

Szinyei Merse Pál életrajza. A Gömöri Jenő szerkesztésében megjelenő „Modern Könyvtár“ legújabb füzetei közt *Lázár Béla* művészi életrajzát találjuk, mely *Szinyei Merse Pált* mutatja be. A mű először német nyelven jelent meg s erről a német szakkritika a legnagyobb elismeréssel írt. A „Frankfurter Zeitung“ tárcát szentelt neki és a bécsi, berlini, müncheni egyetemi tanárok ünnepelték a monumentálisnak mondott munkát. Mikor a mű fontos részletei francia fordításban is megjelentek, az angol, olasz és főleg a francia kritika hasonlóképp elismerte. Most, hogy a külföldi kiadások nagyrészt elkelttek, a „Modern Könyvtár“ sietett a magyar közönségnek is bemutatni a nagy magyar festőt behatóan méltató jeles életrajzot. A magyar műtörténeti irodalom nem igen mutathat fel ehhez fogható elevenen és a kor alapos ismeretével megírt életrajzot, mely a művészt beállítva korába, oly eleven színekkel rajzolná. Szerző kiindul Szinyei iskoláztatásából, müncheni akadémikus korából, s párhuzamosan a művész fejlődésével, bemutatja a festői irányokat, melyek a művészre hatottak. Egészen új és gazdag a kép, melyet az 1869-iki müncheni kiállítás idején lefolyt művészi életről fest, mely alkalmat adott Szinyeinek a kor egyik nagy reálistájával, a francia Courbetval megismerkedni. 1872-ben Böcklin műterem-szomszédja lett. Szerző kimutatja, mint alakul ki e két ellentétes irányból, melyek reá hatottak, Szinyei művészete, mely végül a pleinairfestés felfedezéséig vezette, megelőzve korát, sőt a franciákat is. Majd Szinyei keserves mellőztetését beszéli el okmányszerű pontossággal, aztán művészi ujjáébredését és kései diadalát. Művészete jellemzésének két fejezetet szentel a szerző, esztétikai elemzést nyújtva benne, de sehol sem lesz

száraz fejtegetővé. Éppen ez a drámai elevenség jellemzi a szerző stílusát, mely a munkát oly érdekessé teszi, mint egy fordulatokban gazdag regényt, csakhogy ő életet ábrázol és igazat mond, ez az igazság kap nála érdekes formát. Szóval igazi író műve ez, mely szórakozva tanít, s bepillantást nyújt egy művész lelkébe, kit a sorscsapások sem tudtak humorától megfosztani, derüs világnézetéből kiforgatni. Ezt az érdekes pszichológiai problémát mesteri kézzel elemzi a szerző. Műve a magyar művészeti irodalom igazi gazdagodása. A kötetben négy műmelléklet is van, külön műlapokon. A sikerült műmellékletek Szinyei négy híres képének reprodukciói: Szinyei *Önarcképe*, amely most a firenzei Uffizi képtárban van, továbbá a „*Majális*“, a „*Lila arckép*“ és a „*Parkban*“. A Modern Könyvtár új, tetszetős borítékcimlappal ellátott értékes, vaskos könyvnek, amely a Modern Könyvtár „*Nagy Emberek*“ sorozatának egyik újabb száma, ára 1 korona. Az Athenaeum kiadása.

*

Az e rovatban felsorolt művek kaphatók Hegedüs és Sándor könyvkiadóhivatalában, Kossuth-utca 11. szám.

Parcellázható 92 hold eladó Dévaványa mellett. Cim a kiadóban.

Színházi hét.

A vége felé siető szezon elmúlt hetében nagyon mérsékelt volt a színház iránti érdeklődés s a mozgószínházakkal e tekintetben nem tudta a versenyt felvenni.

A *Róza néni* reprizéi nagyon csekély érdeklődés mellett zajlottak le, pedig H. Serfőzi Étel hamisíthatlan nagy művészete jelentősen emelkedik ki a színház idei krónikájából s erről a legelismertebb bizonyítványt Tóth Imre, a Nemzeti Színház igazgatója állította ki, aki is egy színházi előadást Ivánffy Jenő dramaturgiájával végig nézett Debreczenben jártában.

A hét másik színdarabjával Halassy Mariska szolgált Bródy Sándornak, a legnagyobb magyar írók egyikének Királyok című drámájában.

A darabról, mely három egyfelvonás, tulajdonképpen azonos vezéreszmével, — apró skiccek a királyi házak hangulataiból, — már érdemlegesen foglalkoztunk a bemutató előadás előtt, mely e hét péntekjére esett. Bródy hatalmas zsenijének apró gyémántszilánkjai az apróságok, melyeknek irodalmi értékét csak a közönség intellektuális rétege tudja kellőképpen méltányolni.

Legnagyobb hatása *A fejedelem* című színműnek volt, melyben Halassy Mariska ismételtén gazdagította kiváltságos, nagy művészi sikereinek számait. Az ő alakítása ugy ebben, mint a *Lajos király válik* színműben is fénypontja volt az estnek. A Rembrandt című darab vontatottsága, a teljes készütség hiánya miatt alig érvényesült. A sok apró szereplő nem tudott összeért ensemblét produkálni.

A többi szereplők közül *Bérczy* Ernő intellektuális készségei, *Vajda* Ilonka kedves közvetlensége érdemelnek első sorban dicséretet. *L. Farkas* Pál sorakozott még *Szabó* Gyulával a jobbak közé s nagy

haladásról tesz bizonyosságot Pethő Pál, aki Lajos királyt stílusosan játszotta. Kiss Mariska, Vámos Gyula jók voltak, ellenben Kemény Lajos sokat-akarása épen az ellenkező hatást érte el.

*

A jövő héten nagy bucsuzkodások lesznek. Zilahyné S. Vilma, akihez hasonló nagy énekes művésznője ki tudja, mikor lesz a mi színpadunknak s aki férjével, Zilahy Gyulával a komoly, igazi művészetet képviselték, szintén bucsuzik. Zilahyné kedden a *Bőregérben* bucsuzik bizonyára zsfolt nézőtér és nagy ünneplések mellett. A karszemélyzet szerdán a Limonádé ezredesben tartja jutalomjátékát s ekkor fellép Komjáthy János is, a debreceniek egykori kedvelt színigazgatója. Borbély Lili bucsuja csütörtökön lesz. Három operett egy-egy felvonásában legjobb szerepeit játsza el. A bucsu-estékre nagyban készül a közönség. S.

*

Beöthy szervezkedése. Beöthy László színigazgató már megkezdte debreczeni szintársulatának szervezését. A jelenlegi debreczeni szintársulat tagjai közül azokat szólította fel, akik az általa tervezett nagy, jelentős művészi feladatok megoldására minden tekintetben méltók s akiknek szerződötése mintegy izelítője annak a magas művészi színvonalnak, mely a debreczeni színházban a jövőben dominálni fog. H. Serfőzi Etel, Halassy Mariska, Bérczy Ernő, Kassai Károly, Borbély Lili, Lajthay Károly méltók bármely magyar színpad ensemblejába. Hogy a karmesteri kérdést miképen akarja megoldani Beöthy, erre nézve még nem nyilatkozott. Minden valószínűség szerint fővárosi karmesterei közül akar idehelyeztetni valakit, miután egyébként nem mellőzte volna a felszólításoknál Mártonfalvy Györgyöt, ezt a kivételes nagy talentumu dirigenst, akinek előkelő művészi izlése, gondos, körültekintő tapintata s erélye a betanításoknál, kivételes nagy zenei intelligenciája, minden körülmények közti megbízhatósága vasszorgalma stb. páratlanul áll az összes vidéki karmesterek közt.

*

Janatka Alajos kereskedelmi és műkertészeti telepe a Szoboszlói-uton. (Virágüzlete Debreczen, Piac-u. 59. sz. Telefon 8—44. Telep-telefon 10—46.)

Örök sötétségben.

A Debreczeni Szemle számára írta: KAFFKA MARGIT.
(13)

Csodálatos volt ez. A tudata mintha ketté oszolt volna, és az egyik fél rémülten figyelte önmagát. Érezte, igen, az idegek túlfeszítettsége okozza mind ezt. A megtámadott, tulfinom asszonyi idegek; a közelmúlt betegségeitől elgyöngült szervezet megérőltetései; a lázak okozzák, a zokogás, a tépelődés, a csókok izgalma. Menekülni próbált ez állapotból és reszketve ment a szekrényke felé, ahol a csillapító cseppeket tartotta. Ujjával megpróbálta az üveget, — üres volt.

Üres volt. És neuraszténiás félőntudata valami kimondhatatlan borzalommal telt meg emiatt. Mintha valami titokzatos és rettenetes hatalom ujjmutatása

lett volna. Ah, semmiség! — akarta mondani önmagának az utolsó ép gondolat erőfeszítésével. Semmiség, csöngetnem kell a cselédnek és elküldeni az orvos-ságért! De már nem sikerült megrögzítenie ezt a gondolatsort. A cseléd? Nem, nem, az rettenetes volna! Hisz itt sötétség van, — óh, — ki tudja, mi van itt körülötte, talán fenyegető, vicsorgó rémek, talán senki.

És ez a legszörnyűbb! De ha bejönne a cseléd, vagy más valaki, az a háta mögé kerülve, megölné őt. Kővé meredten állt a szoba közepén és a halántékán sűrű cseppekben gyöngyözött a veriték.

És valahonnét, — a fenyegető messzeségből, — vagy a bensejéből, — lassan törtettek elő az iszonyat, az önkivület üldöző képei. Ki vagyok én? — kérdezte magától. Sötét és félelmes helyen állt egyedül, nedves falakon tapogatott át vakon és keze butorokra akadt, amelyek valami rettenetes, gonosz célzattal tolokodtak eléje. Valahonnét emlékezett rájuk és azért félt tőlük. És esze-veszett lihegéssel keresett valamit, ami önmagához, a való élet formáihoz vezetné vissza. Fulladozott, erőlködött, látni akart. És akkor, egyszerre felszakadt a sötétség. Látott. Egy idegen szobában találta magát, ahol megfordult már valamikor. Régi, gonosz és különös volt ez a szoba, fekete, fiókos szekrény tetején, mint valami koporsón, két gyertya égett; és gyűlölködő, zárkózott, félelmes volt itt minden. A csunya, vén zsöllyék, mint guggoló boszorkányok ültek körben és előttük szélesen terpeszkedett a rideg, kékcsikos kerevet. És mindjárt, mindjárt valamennyien rárontanak és megfojtják őt. Menekülni!

A vak rémület ösztönével rohant az ablak felé és kihajolt rajta. Hűs, esős augusztusvégi este levegője érte az arcát, a homlokát és egy kicsiny percre az öntudat enyhe világossága derengett át szegény, beteg agyán. Egy percre nem látta a rettenetes képeket, semmit sem látott és valami — egy kicsikét — eszébe jutott. Igen, igen! Ez itt a ház, a Dunaparton, ez a harmadik emelet. És odalenn az utcán valaki órá vár. A mély csendben tompa, öreges lépések toppantak a kövezeten s a fordulónál halkán füttyörészett valaki. — Igen, igen! — az öreg szolgál; az ő szolgálja, akit szeret. A vasúthoz fogja vezetni, az impresszárió már tudja. Csak semmi feltűnés! Ringó hajókon mennek majd és robogó vonatokon, zúgó tapsot hall viharzani és virágok hullnak rá. És csókok hullnak — óh, égő, hajszólo, fárasztó csókok. Mindegy, — menni kell. Ottlenn a szolgál vár és kocsiba ülteti őt, minden el van rendezve! De hátha elviszi valami ismeretlen, borzasztó helyre? Elviszi...

Megint megszállta a rémület, és valami iszonyu, vak kényszer. Hogy mennie kell, kell mégis! A végzet, igen! Várják. Ám a lépcsőkön egyedül kell lejutnia.

Megfordult, kirohant, a téboly erejével szakította fel a lakás külső ajtaját. Odakinn a lépcsőházban megállt, a korláthoz dőlt és mélyen, derékon alul kihajolt. Igen, csak le, le, minél hamarabb! Sikoltott, élesen és röviden, mint a játszó gyerek, és térde egy mozdulatával átvette magát a rácson. A két kezét, mint a látók, védőn a szeméhez emelte, mikor zuhant.

Az első emeletről valami nyaraló mágnásasszony cselédei rohantak ki először a vérbe borult tetemhez. Aztán megmozdult az egész nagy bérház.

Ottkinn a kapu előtt még hallatszott a csendes, öreges léptek várakozó topogása és a figyelmeztető, halk füttyszó...

(Vége.)

Minden nap napvilágot látnak új különlegességek az arcbőr ápolására; ezek nagyobb részt arcfestékek. — Csakis a Crème Simon adja meg az arcbőrnek az üdéséget és a természetes szépséget. 50 év óta el van terjedve az egész világban, minden utazás ellenére. A Poudre de riz és Savon Simon kiegészíti a crème gyógyhatását.

A cigányprimás.

Rác Pali	—	—	—	—	Kassay
Laci, a fia	—	—	—	—	Falussy
Sári) leányai	—	—	—	—	Borbély L.
Klári)	—	—	—	—	Horváth I.
Juliska, a huga	—	—	—	—	Zilahyné
Irinov grófné	—	—	—	—	H. Serfőzy E.
Gaston, a fia	—	—	—	—	Kormos F.
VII. Heribert király	—	—	—	—	Szabó Gyula
Musztari, udvarmester	—	—	—	—	Kállay K.
Cadeau	—	—	—	—	L. Farkas P.
Fekete Péter, öreg cigány	—	—	—	—	Székely Gyula
Herzsilla, táncosnő	—	—	—	—	Vámos Gizzi

Csöppség.

Dengelegi	—	—	—	—	Kemény Lajos
Csöppség	—	—	—	—	Vajda Ilonka
Gajdosné	—	—	—	—	Utí Gizella
Ambró	—	—	—	—	Zilahy Gyula
Lenci	—	—	—	—	Szabó Gyula
Márta	—	—	—	—	Halassy Mariska
Tanító	—	—	—	—	Bérczy Ernő
Pap	—	—	—	—	Lévay F. Pál
Sára	—	—	—	—	H. Serfőzy Etel
Jutka	—	—	—	—	Ardai Vilma
János	—	—	—	—	Kőszegi Károly

Testőr.

A színész	—	—	—	—	Lajthay Károly
A színésznő	—	—	—	—	Kiss Mariska
Az anya	—	—	—	—	H. Serfőzy Etel
Kritikus	—	—	—	—	Szabó Gyula
Páholynyitogatónő	—	—	—	—	Csepreghy V.

Elsőrangú úri-divatárúk, „ITA“
és „BORSALINO“ kalapok,
különleges nyakkendők a legszebb választékban
Frank Testvéreknél

Piacz- és Szent-Anna-utca sarok. — Telefon 749.

Bőregér.

Eisenstein Gábor	—	—	—	—	Kassay
Rozalinda, neje	—	—	—	—	ZILAHYNE
Frank, fogházigazgató	—	—	—	—	Szabó Gy.
Orlovsky herceg	—	—	—	—	Aranyossy A.
Alfréd, énekmester	—	—	—	—	Falussy
Falke, jogtudor	—	—	—	—	Székely
Blind, jogtudor	—	—	—	—	Kormos
Adél, Rozalinda szobaleánya	—	—	—	—	Borbély Lili
Ali bey	—	—	—	—	Arday Árpád
Frosch, börtönőr	—	—	—	—	L. Farkas P.
Iván, a herceg komornoka	—	—	—	—	Kolozsváry
Ida	—	—	—	—	Vámos G.

Feltűnő szép kalapok

különleges nyakkendők, kitűnő minőségű férfi-fehéreneműek LENGYEL SAMU UTÓDA

Frank Imrénél, a Dréher mellett.

Özv. Dankó Béláné és Társa

EKLI JÓZSEF

a város legrégebb s legdusabban felszerelt temetkezési vállalata.

Üzlethelyiség áthelyezve Kossuth-u. 15. szám alól KOSSUTH-UTCA 6., SASS-Ú. SAROKHÁZ 1. számú, volt Boros-féle üzlethelyiségbe.

Nappali telefon 322. Éjjeli telefon 66. — Lakás Csapó-u. 16. Minden a temetkezés szakmájába vágó megbízást a tulajdonos személyes felügyelete mellett végzünk bármely vidék vagy külföldön is.

Telefon.

Lejonquois, orvos	—	—	Szilágyi E.
Germaine, a felesége	—	—	Kiss M.
Cormainville, orvos	—	—	Pető P.
Mamette, a felesége	—	—	Vajda I.
Serpolet	—	—	Lajthay
Julien	—	—	Bérczy
Gerard	—	—	Szathmáry
Gargousse	—	—	Szabó
Joseph	—	—	Perényi
Eveline	—	—	Vámos J.
Rosine	—	—	Kulinyi K.
Clára	—	—	Aszalay B.
Louise	—	—	Arday

Csődtömegeladási hirdetemény.

A vb. Nagymagyaralföldi építő- és műszaki részvénytársaság csődtömegéhez tartozó — a Varga-kerti telepen levő — építési anyagokat, szerszámokat és gépeket, épületefákat, deszkákat, vasbeton építési czikkeket, ács- és fűrész szerzőmokat, vasgerendákat, ajtókat, ablakokat, cze-mentet, kavicsot, gipszet s egyéb az építkezéshez szükséges anyagokat és felszereléseket alulirott tömeggondnok szabadkézből tételenként kiárulítja.

Az eladásra kerülő anyagok és tárgyak a helyszínén tekinthetők meg, azok részletes jegyzéke és ára tömeggondnoknál Debreczen, Piacz-utca 9. sz. alatt tudható meg.

Dr. Szöllös Dezső,
tömeggondnok.

Szabó Miklós

Debreczen, Piacz-utca 19. sz. alatt
(volt Ranunkel házban.)

Rendelésszerűen készült, kész
férfi, fiu és gyermekruha
különlegességek állandóan raktáron.

Felöltők, télikabátok.

Külön mértékszerű
angol uri szabóság.

Helyi és megyei telefon 10—64.

Legolcsóbb szabott árak
minden darabon feltüntetve.

Nem fáj a feje másnap ha
Littke pezsgőt iszik

MOSKOVITS JÓZSEF

uri szabó divatterme ——— VÁROSI UJ BÉRHÁZ.

A n. é. közönség becses tudomására hozom, hogy az építkezés miatt a Piac-utcai barakban volt üzlethelyiségemet a Piac-utcai VÁROSI UJ BÉRHÁZBA (baloldal! 3-ik bolt) helyeztem át. Kérem továbbra a nagybecsű pártfogásukat. Kiváló tisztelettel **MOSKOVITS JÓZSEF** uri szabó.

Megnyilt **A BORDÓ ÉTTEREM** Széchenyi-utca 54. szám alatt.

A jó hírnévnek örvendő vendéglő teljesen újja alakított. **IZLETES KONYHA!** ——— **KITŰNŐ BOROK!** Estenként Berki Béla, a jeles szólista hangversenyez. Havi étkezésre előfizetések jutányos árban elfogadtnak. Pontos és figyelmes kiszolgálásról gondoskodik

FRIEDENTHAL SÁNDOR, vendéglős. ::
Márczius 15-ikétől kezdve modernül berendezett, fedett tekepálya áll a vendégek rendelkezésére.

13 év óta fennálló üzletünket Piac-u. 49. sz. alá (Főpostával szemben) áthelyeztük, sok ujonnan és dusan berendezett raktárunkban

a legszebb divatu gypjuszöveteket úgy férfi öltönyökre, mint női kosztümökre ajánljuk a legjutányosabb árak mellett. Tisztelettel:
Domán és Kurz
(Telefonszám: 788.)

A tavaszi újdonságok megérkeztek
Szegő Árpád
KOBRAK-cipők raktárába
Debreczen, Piac-u. 42.
Telefon 654.

A DEBRECZENI BUTORKÉSZÍTŐ ASZTALOSOK
ÁRÚCSARNOK SZÖVETKEZET
mint az országos központi hitelszövetkezet tagja.
Hunyadi-utca 17--19. (Demetrovics-palota)

Ajánlja dusan felszerelt árúcsarnokát a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig. :::: HALÓ SZOBÁK, EBEDLŐK, URISZOBÁK, SZALONOK, valamint egyes butordarabok raktáron, avagy adandó terv szerinti előállítását elvállalja. Szigoruan szabott árak!
Butorokért jótállás, kedvező fizetési feltételek!

UJ NŐIKALAP DIVATTEREM megnyilt
KOVÁCS GYULA és TSA
női- és gyermekfelöltő divattermében ~~~~~
DEBRECZEN, PIAC-U. 55. SZÁM. Hungaria kávéház mellett.
TELEFON 666.

Telefon 632.

Telefon 632.

HALMÁGYI

divatháza Debreczen, Piac-utca, a főpostával szemben.

Costüm osztály.

Női- és leány-costümök, remek kivitel . . . K 30-tól.

Pongyola osztály.

Creton és mosó Delain, divatos formák . . . K 10-től.

Felöltő osztály.

Kék cheviott felöltők és Raglánok. . . . K 18-tól.

Eredeti modellek.

Szolid, olcsó árak.

Előzékeny kiszolgálás. Külön mérték osztály.

Művirágok, szalma-kalapok, keztyük, harisnyák, női- és férfi-
ingek, nyakkendők, kalapok legolcsóbban

SCHWARZ M. L.-nél, Megyeház mellett.

KOVALD PÉTER ÉS FIAI

és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosógár
BUDAPEST. VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37. SZÁM ALATT
megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse ooooooooooooooooo

FARKAS BELLA

DEBRECZEN, MIKLÓS-U. 5.

vette át a képviseletét és a gyár rendes áraiban vállalja az uri-, női- és gyermeköltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kézmunkák, szőnyegek, éspike- és végáruk, szőrmék stb-ek vegytisztítását és festését.
Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is.
A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviseletet és számos megbízást kér a Kovald Péter és fia cég.

LUKÁCS VILMOS
és Testvére cementárúgyára

Debreczen, Hatvan-utca 5.
TELEFON 308. SZÁM.